

మార్కెట్ సర్వే కథ
- వంగూరి చిట్టెన్ రాజు

19

నేను అమెరికా వచ్చే దాకా ఈ మార్కెట్ సర్వే అన్న మాట ఇండియాలో ఎప్పుడూ వినలేదు. అంటే, కూరగాయల మార్కెట్, బంగారం మార్కెట్ లాటి మాటలు విన్నాను. మా కాకినాడ ఇంజనీరింగు కాలేజీలో అందరూ కంపల్సరీగా నేర్చుకోవలసిన సర్వే సబ్జెక్టు థీరీ మరియు ప్రాక్టికల్ పాఠాలు భోరుమని ఏడుస్తూనూ, మా పాలాలు కొలవడానికి, ఖాకి టోపీ పెట్టుకుని "పట్టల దొర" అనబడే సర్వేయర్ గారి దగ్గరా సర్వే అనమాట విన్నాను. కానీ రెండు కలిపి మార్కెట్ సర్వే అంటే ప్రజల అభిప్రాయసేకరణ అని అర్థం అనీ, ఆ అభిప్రాయ సేకరణ వ్యాపార లక్షణాలలో చాలా ముఖ్యమైనది అనీ అమెరికాలోనే నాకు తెలిసింది. ఈ మార్కెట్ సర్వేని ఇండియాలో అన్వయించాలంటే నాకు కాకినాడలో మొట్ట మొదటి రోజు, మొట్ట మొదటి తెలుగు సినిమా ఆట జ్ఞాపకం వస్తుంది.

ఆ రోజుల్లో మొట్ట మొదటి ఆట పెద్ద ఆర్పాటంతో మోర్నింగ్ షో అనగా పొద్దున్న 9 గంటలకి వేసేవారు. నేనొక సారి ఆ షోకి టిక్కెట్లు దొరక్క, తరవాతి ఆట, అంటే మధ్యాహ్నం ఒంటి గంట షోకి అర డజను స్నేహితులతో టికెట్ల కోసం లైన్లో నుంచున్నాను. ఇప్పుడైనా టిక్కెట్ దొరుకుతుందో లేదో అని కొన్ని వందల మంది జనంలో తొక్కిసలాడుతూ ఉంటే, మోర్నింగ్ షో చూసేసి బయటకి వస్తున్న మిత్రుడు సత్తిబాబు, అతని తమ్ముడు మోహన్ కనపడ్డారు. వీళ్ళంతా మా కాకినాడ ఎల్విన్ పేట గేంగ్ వీరులు. ఏ సినిమా అయినా సరే మొట్టమొదటి ఆటకి టిక్కెట్లు

దొరక్కపోతే, వీళ్ళు ఆ సినిమా హాలు యజమాని ఇంటికి వెళ్ళి నానా గొడవా చేసే వారు.

"ఏరా, ఎలా ఉంది సినిమా" అని సత్తిబాబుని అడిగాను. "తొందరగా చూసెయ్, మళ్ళీ వచ్చేవారం ఉండడేమో" అని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చాడు సత్తిబాబు. అంటే సినిమా అంత చెత్తగా ఉందన మాట. అలాగే మరొక సారి ఆల్ఫ్రెడ్ హిచ్కాక్ సస్పెన్స్ సినిమా "సైకో" సినిమానుంచి బైటకి వస్తున్న సత్తిబాబుని "ఏరా, ఎలా ఉంది" అని అడిగాను.

"ఎలా ఉండడం ఏమిటి నీ మోహం, ఇదేమైన తెలుగు సినిమాయేటి? హాలీవుడ్ సినిమా కదా. బావుండక చస్తాడా?" అన్నాడు.

"అంటే బావుందంటావ్" అని రెట్టించాను.

"అదే నీతో ఒచ్చిన యెదవ గొడవ. ఇంకీసు సినిమా బాలేదని ఎక్కడా అనకూడదు. పరువుపోయింది. అర్థమయినా, అవకపోయినా బుర్ర ఊపుకుంటూ మొహంలో ఫీలింగులు సూపెట్టాలి" అని సత్తిబాబు నాకు లోకజ్ఞానం బోధించాడు.

"సరేలే, అసలు సంగతి చెప్పు. ఈ సైకో సంగతేమిటి?" అని రెట్టించాను.

"సినిమాలో పెద్ద సస్పెన్సు, మర్డర్లు, గయ్యోమని సెవులు బద్దలయ్యేలా మ్యూజిక్కుతో

డజను సార్లు సచ్చేంత బయం యేసిందిగా. అంచేత బానే ఉంది. అవునుగాని సత్తిబాబూ, సినిమాలో ఆ హోటెల్ కురాడు, సూడ్డానికి బానే ఉన్నాడు కదా, అన్ని మర్డర్లు

ఎందుకు సేసినట్టా?" అన్నాడు మోహన్ చెమటలు తుడుచుకుంటూ.

"సరే, అయినీ, ఇవరంగా ఆఖర్న ఆ డిటెక్టివ్ గాడు ఇంగ్లీష్ లో చెప్పి ఏడిశాడు. మనకేం తెలవలేదు గానీ, సినిమా త్రూ అవుటూ బయపడి సచ్చాం గదా. అదీ ముఖ్యం" అని సమాధానం చెప్పాడు సత్తిబాబు.

ఈ రెండు సంఘటనలు నాకు తెలిసిన మార్కెట్ సర్వేకి ఉదాహరణలు. అంటే, ఏదైనా సినిమా బావుందో, లేదో తెలుసుకోడానికి మొదటి రోజు హాలు గేటు దగ్గర కాపలా కాయడం ఆనాటి పద్ధతి.

అదే ఈ రోజుల్లో అయితే, అర డజను వెబ్ సైట్స్ చూస్తే ఏ సినిమా ఎలా ఉందో ఉందో మనమే మార్కెట్ సర్వే చేసుకోవచ్చు. కానీ, తెలుగు టీవీ చానెల్స్ చూసి మటుకు సినిమా బావుంటుందోచ్ అని గెంతులు వేసి మీ ఆవిడని బతిమాలి ఏ సినిమాకైనా తీసుకువెడితే, తరవాత తమరి మొహమే వాస్తుంది. ఆ మాటకొస్తే ఏ తెలుగు సినిమా అయినా సరే, ఎంత చెత్తగా ఉందో చూసి ఆనందించడానికి వెళ్ళాలి కానీ, బావుంటుందని వెళ్ళడం ఏమిటీ, ఎవరైనా వింటే నవ్వుతారు.

నేను గమనించినదేమిటంటే ఈ టీవీ కెమేరా వాళ్ళు మొదటి ఆట వదలగానే బయటకి వస్తున్న ప్రేక్షకుల మొహం మీద మైక్ పెట్టేస్తారు. సినిమా చెత్తగా ఉండి ఏడుపు మొహంతో బయటకి వస్తున్నవాళ్ళందరూ, ఆ టీవీ మైక్ చూడగానే మొహం చారెడంత చేసుకుని, మైక్ లాగేసుకుని, "చాల బావుంది, పాటలు బావున్నాయి, సెంటిమెంటు, ఫైటింగులూ, ఏడుపులూ, కామెడీ, ఏక్షనూ, ఫాటోర్లఫీ అన్నీ బావున్నాయి, మాస్ కీ, క్లాస్ కీ కూడా బావున్నాది." అని నోటికొచ్చినట్లల్లా ఆ చెత్త సినిమాని పొగడి అవతల పారేస్తూ ఉంటారు, టీవీలో చాలా సేపు కనపడాలని. ఒక వేళ ఉన్నమాట చెప్పే మా సత్తిబాబు లాటి వాడు పొరపాటున తగిలాడో, కెమేరా తపీమని పక్కకి పోతుంది. అందుకే, టీవీలో ఫిల్మ్ న్యూస్ చూసి తెలుగు సినిమా చూడడం బుద్ధి తక్కువ.

అన్నట్టు టీవీ, కెమేరా అంటే జూపకం వచ్చింది. ఈ మధ్య కొత్తగా వస్తున్న ఒక తెలుగు టీవీ గేం షో నాలుగైదు సార్లు చూశాను. మీరందరూ ఊహించినట్టుగానే ఈ టీవీ షో కూడా నాలుగైదు అమెరికన్ టీవీ షోలని, మ్యూజిక్ సహా అనుకరిస్తూ, వాటిని కలగా పులగం చేసి, రంగరించిన "ఒరిజినల్" తెలుగు టీవీ ఆట. ఇందులో రెండు టీములు ఉంటాయి. ప్రతి టీములోనూ వాళ్ళ కుటుంబ సభ్యులు ఉంటారు. అసలు రూలు ప్రకారం ఏ టీము వారు ఎన్ని ప్రశ్నలకి సరి అయిన సమాధానం చెప్తారో దాన్ని బట్టి వాళ్ళు బంగారం నాణాలు గెలుచుకుంటారు. ఇవి అఫిషియల్ రూల్స్. కానీ, అనఫియల్ రూల్స్ వేరే ఉన్నాయని నా అనుమానం. మొదటి అనుమానం ఏమిటంటే ఒక్క షో నిర్వహించే అమ్మాయి తప్ప పోటీలో పాల్గొనే కుటుంబ సభ్యులలో ఎవరైనా ఏ మాత్రం "చూడబుల్" గా ఉన్నా వాళ్ళు ఈ షోకి పనికిరారు. పైగా వాళ్ళు సాదా చీరలు, చిరిగిపోయిన చొక్కాలు మాత్రమే ధరించవలయును. అసలు ఈ పోటీ ఏ టీము వారు ఎంత తెలివి తక్కువ వారో తెలుసుకోడానికే కానీ వాళ్ళ తెలివితేటలు చాటుకోడానికి కాదని నా రెండవ అనుమానం.

మొదటి సారి ఈ షో చూసినప్పుడు, టైటిల్స్ లో "రాడిక్కాన్ కాస్ట్యూములు, విగ్గు, నగలు, వగలు సప్లయిడ్ బై హాలీవుడ్ టైలర్స్ ఆఫ్ అంబాజీ పేట" అని ఆవిడ ఫేషన్ కన్సల్టెంట్ వారి పేరు చూసి, ఈ షో నిర్వహించే ఆవిడ పేరు రాడిక్కా అని కనిపెట్టేశాను. ఇటువంటి పేరు ఎక్కడా వినక బహుశా ఏ ఇండోనీషియానుంచో, ఇథియోపియా నుంచో ఆవిడని దిగుమతి చేసుకుని, చీరా, నగలూ, తెలుగు వగలూ పెట్టారేమో అని అనుకున్నాను. అంతే కాదు, పోటీ మధ్యలో 'మీ బార్యా బరతలలో ఎవరు లక్ష్మీ పెర్సను? అనో' 'మీ పెల్లి అయి ఎన్నాలయింది? అనో' 'స్వచ్ఛమైన తెలుగు ఉచ్చారణ', క్షమించాలి... 'స్వచ్ఛమయిన తెలుగు ఉత్తరణ' తో మాట్లాడడం కూడా ఆవిడ ఇంపోర్టెడ్ సరుకేనేమో అనే నా అనుమానానికి దోహదం చేసింది. మరొక సారి సదరు రాడిక్కా గారు "బీ" టీము వారు ఎరవై, అవును, అక్షరాలా ఎరవై

గ్రాములు బంగారం గెలుసుకున్నారు" అనగానే నా అనుమానం పటాపంచలైపోయింది. ఎటొచ్చి "బీ" టీము వారు "గెలుసుకున్నది" అరవై గ్రాముల లోక ఇరవై గ్రాముల నాకు తెలియ లేదు. "ఎరవయ్యో" అంకె గురించి మా లెక్కల మేస్టారు నాకెప్పుడూ చెప్పలేదు.

ఇక అసలు విషయానికి వస్తే, రాడిక్క గారు అడిగిన ప్రశ్న ఒకటి ఇలా ఉంది మల్లిపుల్ చాయిస్ పద్ధతిలో. క్షమించాలి, ఈ మల్లిపుల్ చాయిస్ అనే మాటలకి తెలుగులో ఏమంటారో నాకు తెలియదు.

రాడిక్క గారి ప్రశ్న:

ఆంధ్ర రాష్ట్ర అవతరణకి ప్రాణత్యాగం చేసిన వారు ఎవరు?"

ఆ ప్రశ్నకి సమాధానానికి ఆవిడ ఇచ్చిన ఆప్షన్లు.

(ఎ) మహాత్మా గాంధీ

(బీ) ఇందిరా గాంధీ

(సి) రాజీవ్ గాంధీ

(డీ) పొట్టి శ్రీరాములు

ఇంత క్లిష్టమైన ప్రశ్నకి "ఎ" టీములో పదేళ్ళ అభ్యాయి తీవ్రంగా ఆలోచించి "నాకు మొన్ననే మా స్కూలులో ఈ విషయం చెప్పారు. ఆన్సరు రాజీవ్ గాంధీ" అని చాలా విజయగర్వంతో సమాధానం చెప్పాడు.

"నో, రాజీవ్ గండ్లీ ఈజ్ నాట్ ద రైట్ ఆన్సర్" అని రాడిక్క గారు అంగ్రేజీలో అరచి "నా, ద ప్రశ్న గోస్ టు "బీ" టీం" అని అటువేపు తన భారీ తలకాయ తిప్పారు, పూర్తిగా శరీరం తిప్పలేక. సదర్ "బీ" టీములో తల పండిపోయి, గడ్డాలూ, మీసాలూ వెలిసిపోయి, మాజీ సినీ నటుడు బాబూ మోహన్ వేలు విడిచిన మేనత్త కొడుకు పోలికలో ఉన్న ఆయన అంతకంటే విజయ గర్వంతో వికటాట్టహాసం చేసి, "ఓస్ ఇంతేనా, నాకు తెలుసు. మన కోసం రాజీవ్ కంటే ముందు ప్రాణత్యాగం చేసినది ఇందిరమ్మ, గరిబీ హటావో" అంటూ ఆవేశపడ్డాడు.

ఇలాటి మల్లిపుల్ చాయిస్ ప్రశ్నలూ, వాటికి రెండు, మూడు తరాల తెలుగు వారి సమాధానాలూ విని, ఆనందం పట్టలేక వెంఠనే టీవీ కట్టేసి ఇవాళ మనకి కట్టవలసిన బిల్స్

ఎన్ని వచ్చాయో అని బెంగపడుతూ, బయటకి వెళ్ళి మా మైల్ బాక్స్ చూసాను. ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే ఆ రోజు నా జాతకం బావుందో ఏమిటో తెలియదు కానీ, ఒక్క బిల్లు అయినా రాకపోగా, ఒక పెద్ద కవరు "స్ట్రీజ్ హెల్ప్" అని పెద్ద అక్షరాలతో స్రత్యక్షం అయింది. విప్పి చూద్దును కదా, అందులో విశేషం ఏమిటంటే "అయ్యా, కిందటి వారం మీరు తమ క్రెడిట్ కార్డు వాడి, పలానా కూరల దుకాణంలో సబ్బులూ, వంకాయలూ, పొంపూలూ, గులాబీ రంగు చెడ్డెలు మొదలైన సామానులు కొని అందరినీ ఆనందపరిచారు. ఆ సందర్భంగా మీరు ఇందుతో జతపరిచిన నలభై రెండు పేజీల మార్కెట్ సర్వే పూర్తి చేసి పంపిస్తే మీకూ, మీ కుటుంబానికీ వచ్చే నాలుగు సంవత్సరాలకీ సరిపడ వంకాయలూ, స్టాకులో ఉన్నయడల గులాబీ లేదా మీకు ఇష్టమైన ఇతర రంగుల చెడ్డెలు కానీ తిరుగు టపాలో పంపించగలమని వాగ్దానం చేస్తున్నాం. ఇందులో ఉన్న ప్రశ్నలన్నీ మల్లిపుల్ చాయిస్ కనక మీకు ఎక్కువ టైం వృధా కాదని మా నమ్మకం. ఎందుకైనా మంచిదని స్టాంపు అవసరం లేని కవరు కూడా జత పరిచాం. ఇది వరలో స్టాంపులు పంపించే వాళ్ళం కానీ, మా అనుభవంలో మీ భారతీయులందరూ స్టాంపులు వాడుకొనుటయే కానీ మా మార్కెట్ సర్వేకు స్పందించ లేదు.". అదీ ఆ ఉత్తరం సారాశం.

కానీ, ఇలా రెండు, మూడు సార్లు ఆ వస్తువులు కొని, పోస్టలో మార్కెట్ సర్వే మరియు స్టాంపులు రాగానే, ఆ కొన్నవన్నీ తిరిగి ఇచ్చేసి, మళ్ళీ పెళ్ళాం పేరున అవే కొని, ఇలాటి ఆట నాలుగైదు సార్లు ఆడుకుని, అప్పుడు కానీ మన పవిత్ర భారతీయులు అంతిమ విజయానికి సూచనగా సర్వే పూర్తిచేసి పంపించి, తమకి కావలసిన చెడ్డెలు తెప్పించుకుంటారని ఆ మార్కెట్ సర్వే కంపెనీ వారు ఊహించలేని విషయం. అదే మన సనాతన ధర్మం.

ఒకే రోజు తెలుగులో మల్లిపుల్ చాయిస్ గేం షో మరియు అమెరికా వారి మార్కెట్ సర్వే పద్ధతి చూసి నాకు ఈ రెండు పద్ధతులూ మన తెలుగు సాహిత్యానికి అన్వయిస్తే ఎలా ఉంటుందా అని ఐడియా వచ్చింది. ఎందుకంటే ఈ

రోజుల్లో నేను ఏ పత్రికలో చూసినా ప్రతి రచయితకీ ఏదో ఒక బిరుదో, పేరుకు ముందు విశేషణమో ఉండి తీరుతోంది. ఉదాహరణకి ఒకే ఒక్క కథ వ్రాసిన వారు కూడా "సుప్రసిద్ధ" రచయిత, లేదా "లభ్యపత్రికలు". ఒక వేళ కథ వ్రాయకపోయినా, వ్రాయలేకపోయినా, కథలు ఎలా రాసి పారెయ్యాలో అందరికీ చెప్పి పారేసేవారు "ప్రఖ్యాత విమర్శకులు", లేదా "అద్వితీయ సాహితీవేత్తలు".

ఈ ఐడియా ఎవరి మీదో ఎందుకు అసలు నా గురించి సాహిత్య ప్రియులు నిర్బంధం ఏమనుకుంటున్నారో అని ఒక చిన్న ప్రయత్నం చేద్దామనిపించి ఒక మల్టిపుల్ చాయిస్ ప్రశ్న చేద్దామనుకుంటుండగా మా ఆవిడ బంగారం షో కోసం టీవీ ఆన్ చేసింది.

రాడిక్క గారి కట్టుకున్న చీర, వేసుకున్న నగలు చూస్తూ, " అబ్బ, ఎంత బావుందో, ఆ రాధిక ఒంటి మీద కనీసం పది లక్ష రూపాయలైనా ఉంటాయి అన్నీ కలిపి. అందుకే ఆవిడ ఈ షో చాలా బాగా కండక్ట్ చేస్తుంది." అంది మా శ్రీమతి.

"రాధిక ఎవరూ, ఆ యాంకర్ పేరు రాడిక్క కదా" అన్నాను
"రాడిక్క ఏమిటి, రాడిక్క, గీడిక్కనూ, మన చిన్నప్పుడు సినిమాలలో హీరోయిన్ వేషాలు వేసేది రాధిక అనీ, అరవమ్మాయి అనుకుంటా" సమాధానం చెప్పూ నా మొహం చూసి "ఏం, మొహం అలా ఉంది?"

"అబ్బే, నా గురించి..అదేలే నా రచనల గురించి మీరు అనగా పాఠకులు ఏమనుకుంటున్నారు? ఒక మల్టిపుల్ చాయిస్ ప్రశ్న తయారు చెయ్యాలని ఆలోచిస్తున్నాను, ఆ బంగారం షో టైపులో " అన్నాను.

"ఓ అదా సంగతి. బాగానే ఉంది సంబడం. నీ గురించిన ఆప్షన్స్ నేను చెప్తాను." అని నా చేతులోంచి - పెన్నులాక్కుని బర బరా బరికేసి, ఆ కాగితం నాకిచ్చేసి, అని మా ఆవిడ నిట్టూరిస్తుంటే మా ఆవిడ వ్రాసి నాకిచ్చిన ప్రశ్న, ఆప్షన్స్ అర్థంతుగా, ఆత్రంగా చదివాను.
మా ఆవిడ వ్రాసిన ప్రశ్న:

మా వారి మీదా, లేదా వారి రచనల మీద మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

మా ఆవిడ వ్రాసిన ఆప్షన్స్

(ఎ) అతడు శుద్ధ రచయిత మాత్రమే.

(బీ) అతడు అర్థం, పర్థం లేని శుద్ధ రచయిత

(సీ) అతడు అర్థం, పర్థం లేని రాతలు రాసే శుద్ధ మొద్దు రచయిత

(డీ) అతడు కనీసం అర్థం, పర్థం లేని రాతలు రాసే శుద్ధ మొద్దు రచయిత కూడా కాదు.

అవి చూసి, నేనింకా గాఢంగా నిట్టూరుస్తూ, "ఈ ఆమెరికాలో ఎక్కడైననూ గెలవచ్చు కానీ, ఇంట గెలుచుట బహుకష్ట తరము కదా" అని పైకి ఇంటి సీలింగు కేసి చూస్తూ ఉండగా

"అన్నట్టు ఈ తెలుగు టీవీ తాలూకు వాళ్ళు, వాళ్ళ ప్రోగ్రాములు ఎలా ఉంటున్నాయో చెప్పమంటూ వారం కితం ఒక మార్కెట్ సర్వే పంపించారు. కానీ వెధవ స్టాంపులు పంపించ లేదు. పెద్ద కవరైనా పంపించ లేదు. అన్నీ మనమే భరించాలి కాబోలు. కనీసం మూడు డాలర్లయినా అవుతాయి. ఎవడిక్కావాలి ఇలాటి మార్కెట్ సర్వేలూ" అని నాకేసి ఒక చూపు పారేసి, టీవీ కట్టేసి, "ఇలా వచ్చి నాలుగు వంకాయలు తరిగిపెట్టు" అంటూ కిచెన్లో కి దారితీసింది మా క్వీన్ విక్టోరియా.

